

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 150 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक तीन चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

T01

1. “अक्कलहुशारी” हा कोणत्या प्रकारचा शब्द आहे ?
(1) प्रत्यय-साधित	(2) सामासिक
(3) उपसर्ग घटित	(4) अभ्यस्त
-

2. पुढील पर्यायातून ‘लक्ष्यार्थ’ या शब्दशक्तीचे वाक्य ओळखा :
(1) आम्ही गहू खातो
(2) हा माणूस कामाला वाघ आहे
(3) आता बारा वाजले
(4) यापैकी कोणताही पर्याय योग्य वाटत नाही
-

3. पर्यायी उत्तरांतील योग्य उत्तर कोणते ?
‘पूर्णाभ्यस्त शब्द’
पर्यायी उत्तरे -
(1) गोडघोड	(2) अर्धामुर्धा
(3) मधूनमधून	(4) उद्याबिद्या
-

4. खालील शब्दसिध्दीचा प्रकार ओळखा.
‘तथापि’
पर्यायी उत्तरे -
(1) तद्भव	(2) तत्सम
(3) देशी	(4) परभाषीय
-

5. “सार” हा शब्द कोणत्या भाषेतून आला आहे ?
(1) कानडी	(2) तामिळी
(3) तेलगू	(4) हिन्दी
-

6. “कामुक” शब्दाचा समानार्थी शब्द कोणता ?
(1) कौमुदी	(2) कौमोदकी
(3) कोदंड	(4) कामुक
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

7. पर्यायी उत्तरातील शब्दसमूहातून खाली दिलेल्या शब्दाकरिता योग्य ते उत्तर शोधा.
“शाखाचंक्रमण”

- (1) ऋग्वेदाच्या शाकल व बाष्कल शाखा
- (2) उडत उडत केलेले वाचन
- (3) चिंतनमनन करून केलेले वाचन
- (4) वेदाच्या विवक्षित शाखेचा अभ्यास केलेला

8. पर्यायी उत्तरांतून योग्य उत्तर शोधा.

‘अग्रेसर’ या सामासिक शब्दाचे (समासाचे) नांव सांगा.

पर्यायी उत्तरे -

(1) नञ् तत्पुरुष समास	(2) अलुक् तत्पुरुष समास
(3) द्विगू समास	(4) उपपद् तत्पुरुष

9. “मानमोहोर” शब्दाचा समानार्थी शब्द कोणता ?

(1) आदरसत्कार	(2) मानवंदना
(3) मानपत्र	(4) मानपान

10. अव्ययीभाव समासाची उदाहरणे ओळखा.

- (1) दरमजल, जागोजाग, पदोपदी, पावलोपावली
- (2) तोंडपाठ, कंबरपट्टा, अनिष्ट, काळमांजर
- (3) गायरान, व्याहीभोजन, विद्याभ्यास, पाणकोंबडा
- (4) कृतघ्न, आगलाव्या, भाजीविक्या, शेषशायी

11. ‘छत्रपती शिवरायांना दिव्यदृष्टी होती’ - या वाक्यातील अधोरेखित केलेल्या शब्दाचा समास ओळखा.

(1) अव्ययीभाव समास	(2) कर्मधारय समास
(3) द्वंद्व समास	(4) बहुव्रीही समास

12. पर्यायी उत्तरांतील शुद्ध शब्द कोणता ?

पर्यायी उत्तरे -

(1) जिज्ञासूवृत्ती	(2) जिज्ञासुवृत्ती
(3) जीज्ञासुवृत्ती	(4) जीज्ञासुव्रत्ती

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

13. मराठीतील तत्सम इकारान्त व उकारान्त शब्द _____ लिहावेत.

(1) शीर्षबिंदूदेऊन	(2) दीर्घान्त
(3) ऋस्वान्त	(4) अनुस्वार न देता

14. ज्या वाक्यातील कर्त्याच्या किंवा कर्माच्या लिंग वचनाप्रमाणे क्रियापद बदलत नाही, त्यास _____ म्हणतात.

(1) कर्तरीप्रयोग	(2) कर्मणीप्रयोग
(3) भावेप्रयोग	(4) संकीर्णप्रयोग

15. 'व' या वर्णाचा उच्चार _____ होतो.

(1) दंत तालव्य	(2) दंतौष्ठ्य
(3) कंठतालव्य	(4) मूर्धन्य

16. पर्यायी उत्तरांतून 'मूर्धन्य वर्ण' कोणते ते सांगा ?
पर्यायी उत्तरे -

(1) क, ख, ग, ...	(2) च, छ, ज, ...
(3) ट, ठ, ड, ...	(4) त, थ, द, ...

17. पर्यायी उत्तरांतील कोणत्या शब्दाचे सामान्यरूप होत नाही ?
पर्यायी उत्तरे -

(1) भली	(2) वेडी
(3) लोकरी	(4) खरी

18. खालील अधोरेखित संख्याविशेषण शब्दाचा पोट-प्रकार सांगा.
'आता यापुढे एकेकाने यावे.'
पर्यायी उत्तरे -

(1) आवृत्तिवाचक	(2) पृथक्त्ववाचक
(3) क्रमवाचक	(4) गणनावचक

कच्च्या कामांसाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

19. वाक्यातील क्रियापदाच्या रूपावरून कर्तव्य, शक्यता, योग्यता, इच्छा यांचा बोध होतो, तेव्हा त्यास _____ क्रियापद असे म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे -

(1) स्वार्थी	(2) आज्ञार्थी
(3) विध्यर्थ	(4) संकेतार्थी

20. पर्यायी उत्तरांतून खालील शब्दांतील 'वर्णरचना' कशी आहे ?

'कृष्ण'

पर्यायी उत्तरे -

(1) क् + र् + ई + ष् + ण् + अ	(2) क् + ऋ + ष् + ण् + अ
(3) क् + र् + उ + ष् + ण् + अ	(4) क् + ऋ + ष् + न् + अ

21. खालील गटातील शब्दयोगी अव्यये नसलेला गट ओळखा.

(1) घरावर, टेबलाखाली, ढगामागे	(2) अथवा, किंवा, वा, अगर, की
(3) च, ही, मात्र, देखील, सुध्दा	(4) कडून, पेक्षा, साठी, वर

22. 'इ' आणि 'ह्' ही कोणती व्यंजने आहेत ती ओळखा.

(1) कठोर व्यंजने	(2) उष्मे व्यंजने
(3) मृदू व्यंजने	(4) महाप्राण व्यंजने

23. 'श्रवण' या शब्दापासून तयार झालेले विशेषण ओळखा.

(1) श्रावण	(2) श्रावणी
(3) श्रावणात	(4) श्रवणीय

24. आवृत्तीदर्शक क्रिया विशेषण अव्यये ओळखा.

(1) गल्लोगल्ली, गावोगाव, घरोघर, हरघडी
(2) झटकन, पटकन, पटापट, खटाखट
(3) सभोवती, सभोवार, अलिकडे, पलिकडे
(4) वारंवार, क्षणोक्षणी, दररोज, पुनःपुन्हा

25. 'भाववाचक नाम' ओळखा.

(1) वकिली	(2) सातपुडा
(3) नंदनवन	(4) समिती

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

26. खालील वाक्याचा प्रयोग सांगा.

‘मला हा डोंगर चढवतो.’

पर्यायी उत्तरे -

(1) शक्य कर्मणी प्रयोग	(2) समापन कर्मणी प्रयोग
(3) प्रधानकर्तृक कर्मणी प्रयोग	(4) नवीन कर्मणी प्रयोग

27. व्याकरणिक दृष्ट्या लेखन शुद्ध वाक्याचा पर्याय निवडा.

- (1) आत्मविश्वासासारखी दूसरी दैवी शक्ती नाहि
- (2) ही मानवी जीवनातील फार मोठी शोकांतिका आहे
- (3) सर्व प्रगतीच्या मुळाशी सार्वजनिक धोरणे मूलभूत असतात
- (4) सगळी दुनिया आपल्यासाठी संपल अता

28. खालील वाक्याचा काळ ओळखा.

सोमवारी काय तो निर्णय कळेल.

(1) भूतकाळ	(2) वर्तमानकाळ
(3) भविष्यकाळ	(4) रीतीवर्तमानकाळ

29. पर्यायी उत्तरांतून योग्य उत्तर सांगा ?

‘केवल वाक्य’

पर्यायी उत्तरे -

- (1) सायकल चालविताना त्याचा पाय पेडलवरून निसटला म्हणून तो पडला.
- (2) तो सायकल चालवीत होता. त्याचा पाय पेडलवरून निसटला. तो पडला.
- (3) सायकल चालवीत असताना पेडलवरून पाय निसटून तो पडला.
- (4) सायकल चालवीत असताना त्याचा पाय पेडलवरून निसटला आणि तो पडला.

30. पर्यायी उत्तरांतील प्रश्नार्थक वाक्य ओळखा.

पर्यायी उत्तरे -

- (1) माझे वागणे तुला माहीत आहे
- (2) माझे वागणे तुला नव्याने का सांगायला हवे
- (3) ओहो, माझे वागणे तुला माहीत आहे तर
- (4) माझे वागणे तुला माहीत नाही असे नाही

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

31. पर्यायी उत्तरांतील विधानार्थी वाक्य कोणते ?

पर्यायी उत्तरे -

- (1) तुझे वडील आज परगांवी गेले काय
- (2) तुझे वडील आज परगांवी गेले
- (3) अच्छा, म्हणजे तुझे वडील आज परगांवी गेले तर
- (4) आज तुझे वडील मुळीच परगांवी जाणार नाहीत

32. खालील वाक्य कोणत्या प्रकारचे आहे ?

‘पाऊस पडता तर हवेत गारवा आला असता.’

पर्यायी उत्तरे -

(1) स्वार्थी	(2) संकेतार्थी
(3) विद्यार्थी	(4) आज्ञार्थी

33. खालीलपैकी कोणते वाक्य मिश्र वाक्य आहे ?

- (1) अलिकडे मी तुम्हाला एकदाही फोन केलेला नाही.
- (2) तो रडत रडत झोपला.
- (3) जे चकाकते ते सारे सोने नसते.
- (4) यापैकी कोणताही पर्याय योग्य वाटत नाही.

34. ‘पांढरे स्वच्छ दात मुखास शोभा देतात’

या वाक्यातील कर्म व कर्मविस्तार ओळखा.

(1) मुखास शोभा	(2) मुखास
(3) पांढरे	(4) दात

35. पुढीलपैकी उद्गारार्थी वाक्य कोणते ?

(1) काय अक्षर आहे त्याचे !	(2) त्याचे अक्षर अतिशय सुंदर आहे.
(3) अतिशय सुंदर त्याचे अक्षर आहे.	(4) यापैकी कोणताच पर्याय योग्य वाटत नाही.

36. ‘गतिमानता हा जसा जगाचा नियम आहे, तसंच बदलत जाणं हा माणसाच्या मनाचा धर्म आहे’ - या वाक्याचा प्रकार ओळखा.

(1) मिश्रवाक्य	(2) संयुक्तवाक्य
(3) केवलवाक्य	(4) साधेवाक्य

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

37. 'जो झाडे लावतो, वाढवितो तोच खरा उपासक होय.' या वाक्याचा प्रकार ओळखा.

(1) संयुक्त वाक्य	(2) विधानार्थी वाक्य
(3) होकारार्थी वाक्य	(4) मिश्र वाक्य

38. "शास्त्रार्थ करणे" या वाक्प्रचाराचा अर्थ ओळखा.

(1) निकराने प्रयत्न करणे	(2) योग्य-अयोग्य काय त्याचा विचार करणे
(3) निश्चित करणे	(4) क्षमा करणे

39. 'आमचा बापू म्हणजे महा हलक्या कानाचा माणूस आहे' - या वाक्यातील 'हलक्या कानाचा माणूस' या वाक्प्रचाराच्या अर्थाचा पर्याय निवडा.

(1) बारा पिंपळावरचा माणूस
(2) स्वतःच्याच फायद्याचा विचार करणारा
(3) कोणाच्याही कानात सतत बोलणारा
(4) खऱ्या-खोट्याची शहानिशा न करता विश्वास ठेवणारा

40. एकदा मी माझ्या मित्राला व्याख्यानाला नेले. संपूर्ण व्याख्यानात तो मोबाईलवर गेम खेळत होता. तेव्हाच मी समजलो की -

(1) पालथ्या घड्यावर पाणी	(2) गाढवाला गुळाची चव काय ?
(3) सगळे मुसळ केरात	(4) दिव्याखाली अंधार

41. 'काकुळतीला येऊन विनंती करणे' या अर्थाचा वाक्प्रचार ओळखा.

(1) मीठ मिर्ची पुरवणे	(2) उपकाराची परतफेड करणे
(3) मित्रतवारी करणे	(4) हुरळूनजाणे

42. खालील म्हणीचा अर्थ पुढील पर्यायी उत्तरांतून शोधा.

'ताकापुरते रामायण'

पर्यायी उत्तरे -

(1) तर्काने कोणतीही गोष्ट चटकन् ओळखता येते.
(2) स्वार्थासाठी खुशामत.
(3) वरून दिसणाऱ्या गोष्टीचे गुण दिसून आल्याशिवाय राहत नाही.
(4) गरज भागावी म्हणून जायचे, तर दुसरे कारण का सांगावयाचे ?

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

43. पर्यायी उत्तरांतून खाली दिलेल्या म्हणीचा योग्य तो अर्थ सांगा ?

‘तो पाप देणार नाही, तर पुण्य कसले देतो ?’

पर्यायी उत्तरे -

- (1) अत्यंत कंजूस मनुष्य.
- (2) मूर्खपणामुळे कामे न होता, नुकसान मात्र होते.
- (3) वरून बोलायला गोड, पण मनात मात्र कपट.
- (4) कितीही उपाय केले तरी मूळचे रूप पालटत नाही.

44. “एकमेकांना मदत करण्यास असमर्थ असणाऱ्या दोन माणसांची गाठ पडणे” - या वाक्यासाठी समर्पक असणारी म्हण ओळखा.

(1) एकाच माळेचे मणी	(2) उंदराला मांजर साक्षी
(3) आपलेच दात आपलेच ओठ	(4) आंधळ्या-बहिन्याशी गाठ

45. “गरिबीमुळे आपण दुसऱ्यासाठी काही करू शकलो नाही, तरी हरकत नाही; परंतु आपले बोलणेतरी गोड असावे, वृत्ती विनम्र असावी” - या विधानासाठी पुढील योग्य म्हणीची निवड करा.

(1) साखरेचे खाणार त्याला देव देणार	(2) मुंगी होऊन साखर खावी
(3) गुळ नाही पण गुळाची वाचा तरी असावी	(4) साखर हातावर, कातर मानेवर

खालील उतारा वाचून प्रश्न 46 ते 50 या प्रश्नांतील पर्यायी उत्तरांतून योग्य उत्तरे निवडा.

हे सागरा ! तुझ्या अफाट विस्ताराकडे पाहून जो जो विचार करू लागावे तो तो नव्या नव्याच कल्पना मनात येऊ लागून बुद्धीस अधिकाधिक चमत्कार भासतात, आणि आश्चर्यभरात चित्त अगदी थक्क होऊन जाते ! ज्याप्रमाणे मनुष्यांच्या पिढ्या न पिढ्या एकामागून एक जन्मास येऊन काही काळाने लागलीच विलयास जातात, त्याप्रमाणे तुजवर हजारो लाटा एकावर एक येऊन भराभर बुजून नाहीशा होतात, आणि त्यांप्रमाणेच यांच्या वास्तव्याची मागे खूण देखील राहत नाही ! तुझ्या लाटा साऱ्या पृथ्वीच्या किनाऱ्यांवर आदळत आहेत, आणि ज्यांचे निकट सान्निध्य त्यांच्या अक्षय्य वैरास कारणीभूत होत आहे, अशा देशांची तोडातोड करून तू त्यांचे कलाकौशल्य व संपत्तीही परस्परांस देववितोस, व येणेकरून सर्व जगास तुझ्यामुळे सुखाचा व समृद्धीचा लाभ होत आहे.

तुझे देखावे तरी निरनिराळ्या समयी किती विचित्र असतात ! त्यांची शोभा व भव्यपणा ही कोठवर वर्णावी ! - कधी वाऱ्यांची हालचाल अगदी बंद होऊन तुझा विस्तार अगदी निश्चल दिसतो - कधी नुकताच सूर्योदय झाला असल्यामुळे क्षितिजाची कड रुप्याने जणू काय मढविली आहे अशी भासते - कधी तोच सूर्य अस्तास जाऊ लागून संध्याकाळचे आकाश त्याच्या सोनेरी किरणांनी दैदीप्यमान झाले असते व अशा वेळेस आरशाप्रमाणे स्थिर अशा तुझ्या पाण्यावर जेव्हा आकाशाची कमानची कमान शाबूद उठलेली असते तेव्हा ती तर काय शोभा सांगावी ! - पण ही सर्व सौम्य रूपे टाकून जेव्हा तू आपले उग्र स्वरूप धारण करतोस - जेव्हा काळ्या दाट ढगांनी आकाशात गाढ अंधार होऊन तुफानाच्या वाऱ्याच्या सोसाट्यांनी तू अगदी खवळून जातोस, व तुझ्या प्रचंड

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

लाटा उसळून मेघमंडळाशी एकवट होऊ पाहतात - जेव्हा मृत्यू आपले भयंकर आधिपत्य तुजवर चोहोंकडे चालवीत असतो - जेव्हा अशा तडाक्यात सापडलेला बिचारा खलाशी भयाने गर्भगळीत होऊन त्याचे सर्व प्रयत्न निष्फळ होतात, व त्याचे इष्टमित्र त्याजकरिता जागच्याजागी हळहळत असतात, - अशा भयंकर प्रसंगी तुजकडे पाहण्याची कोणाची छाती आहे ?

46. वाऱ्याची हालचाल बंद झाल्यामुळे सागराचा विस्तार कसा दिसतो ?

पर्यायी उत्तरे -

(1) भिरभिरता

(2) निश्चल

(3) तरतरीत

(4) चंचल

47. क्षितिजाची कड कधी रूपेरी दिसते ?

पर्यायी उत्तरे -

(1) सूर्यास्ताला

(2) मध्यान्हकाळी

(3) सूर्योदयाला

(4) भरदुपारी

48. संध्याकाळचे आकाश सूर्यकिरणांनी कसे दिसते ?

पर्यायी उत्तरे -

(1) निस्तेज

(2) दैदिप्यमान

(3) मलूल

(4) सुस्त

49. प्रचंड लाटांच्या भीतीने गर्भगळीत कोण होते ?

पर्यायी उत्तरे -

(1) दलाल

(2) शत्रू

(3) खलाशी

(4) व्यापारी

50. कोणाच्या वास्तव्याची खूण देखील राहत नाही ?

पर्यायी उत्तरे -

(1) नारळ-पोफळी झाडांची

(2) सागराच्या लाटांची

(3) सागरी किनाऱ्यांची

(4) देशांची

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

51. Suggest a synonym for the underlined word and choose the correct alternative.
Bruce Lee was adept in Martial arts.

(1) adopt	(2) adapt
(3) proficient	(4) eminent

52. Choose a correct word for the phrase given :

'an experienced person'

a. a mentor	b. a trustee
c. an employee	d. a worker

Which of the above options is/are correct ?

(1) a only	(2) a and b only
(3) b only	(4) c and d only

53. Write a correct phrase for the word given :

'a blockhead'

a. a dull person	b. a head of the block
c. an arrogant one	d. a blocked head

Which of the above options is/are correct ?

(1) a and b only	(2) a only
(3) c and d only	(4) b only

54. Fill in the blank with the correct tense form of the verb given :

I saw two policemen _____ (chase) a thief.

(1) will be chasing	(2) will chase
(3) chasing	(4) were chasing

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

55. Identify the correct meaning for the given phrase :

'to end in smoke'

a. to fall	b. to fell
c. to fail	d. to felt

Which of the above options is/are correct ?

(1) a and b only	(2) c and d only
(3) c only	(4) b only
-

56. Select the correct class-changing suffix-prefix from those given below :

a. enslave	b. childish
c. teaching	d. worked

Which of the above is/are correct ?

(1) a only	(2) a and b only
(3) c only	(4) c and d only
-

57. What is the correct noun form of the given word ?

Vivisection

(1) vivid	(2) vixen
(3) vizier	(4) vivisectionist
-

58. Which of the following words are written alike but pronounced differently ?

a. raid	b. read
c. red	d. read

Which of the above is/are correct ?

(1) a and c only	(2) b and d only
(3) a and d only	(4) b and c only
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

59. Choose the correct passive form from the given alternatives :

Do not laugh at a beggar.

- (1) A beggar ought not to be laughed at.
- (2) A beggar should not be laughed at.
- (3) A beggar should be laughed at.
- (4) A beggar would be laughed at.

60. Choose the alternative with correct spelling :

Shyam was a _____ man in his family.

- (1) shred
- (2) shrewd
- (3) shrew
- (4) shrewed

61. Match idiom 'in the teeth of' with one of the following :

- (1) in front of
- (2) in contact with
- (3) in the face of
- (4) in touch with

62. Choose the correct indirect form from the given alternatives :

Neha said, "Virtue is its own reward."

- (1) Neha said that virtue was its own reward.
- (2) Neha said that virtue is its own reward.
- (3) Neha said that virtue will be its own reward.
- (4) Neha said that virtue has been its own reward.

63. Identify 'Complex Sentence' from those given below.

- a. My friend believes that he can do anything, if he has a lot of money.
- b. A thing of beauty is a joy for ever.
- c. Rupa got a job after she had completed her study.
- d. He tried hard but he failed in his attempt.

Which of the above is/are correct ?

- (1) a and d only
- (2) b and c only
- (3) c only
- (4) d only

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

64. Mark correctly the "Noun Clause" from the following :

- (1) I know where I can get the book.
- (2) I know the book-stall where I can get the book.
- (3) I went where I can get the book.
- (4) I went there to get the book.

65. Identify the correct active form for 'Where will these prisoners be sent ?'

- a. Where will these prisoners to be sent ?
- b. Where will they send these prisoners ?
- c. Where these prisoners will be sent ?
- d. Where they will send these prisoners ?

Which of the above alternatives is/are correct ?

(1) a and b only	(2) c and d only
(3) d only	(4) b only

66. Identify the passive form for :

'Send these letters by registered post.'

- (1) Let these letters by registered post be sent.
- (2) Let these letters be sent by registered post.
- (3) By registered post be sent these letters.
- (4) Let us register the letters to post.

67. Choose the correct sentence from the following :

- (1) Everyone attend the party except him.
- (2) Everyone attended the party except him.
- (3) Everyone attended the party accept him.
- (4) Everyone attended the party apart of him.

68. Choose the correct preposition :

The officer would have to change his attitude before the workers.

(1) after	(2) towards
(3) for	(4) No change

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

69. Choose the correct alternative for the underlined word.

I am the Secretary of the Sports Club since its formation five years ago.

(1) was	(2) have been
(3) had been	(4) No improvement
-

70. Find 'Conditional Clause' from below :

- a. I took down his telephone number, in case I had to speak to him again.
- b. You may go where you like.
- c. Unless you really love children, they won't obey you.
- d. Speak loudly that he may hear you.

Which of the above is/are correct ?

(1) a and d only	(2) a and c only
(3) a, b and c only	(4) c and d only
-

71. Choose the correct option in place of the underlined phrase.

The old man felled some trees in the garden with hardly no effort at all.

- (1) hard effort
 - (2) hardly any effort
 - (3) a hardly any effort
 - (4) No improvement
-

72. Choose the correct alternative for the following direct speech :

'Are you ready ?' she asked the tourist.

- (1) She asked the tourist are you ready.
 - (2) She asked the tourist to be ready.
 - (3) She asked the tourist if he was ready.
 - (4) She asked the tourist if he were ready.
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

73. What does it mean :

'The poem was too difficult for me to understand.'

- a. I don't understand the poem.
- b. The poem was very difficult.
- c. The poem was too hard.
- d. I could not understand the poem.

Which of the above is/are correct ?

- (1) a and b only
- (2) b and d only
- (3) a only
- (4) c only

74. Find the correct question for :

'They will elect their chairman.'

- (1) Who will be their chairman ?
- (2) Will they elect their chairman ?
- (3) Whom will they elect their chairman ?
- (4) To whom they elect their chairman ?

75. Identity the correct sentence from :

- (1) The teacher to accepted our invitation come and agreed with us.
- (2) With us agreed the teacher to come invitation and our accepted.
- (3) The teacher accepted our invitation and agreed to come with us.
- (4) Our invitation accepted the teacher and agreed to come with us.

76. Choose the correct antonym of 'tranquil' :

- (1) impatient
- (2) agitated
- (3) vociferous
- (4) noisy

77. Find out number of pronouns in the following sentence :

'I planted these coconut trees five years ago, one has started yielding coconuts, the other hasn't.'

- (1) 01
- (2) 02
- (3) 03
- (4) 04

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

78. Which verb will be suitable to fill in the blank ?

'My daughter Madhavi _____ a good memory.'

(1) has been	(2) has
(3) is	(4) will be

79. Point out the number of adjectives involved in

'It is safer to send important letters by registered post than by ordinary post.'

(1) 04	(2) 03
(3) 02	(4) 01

80. Identity correct use of article :

- (1) A Telugu is spoken in Andhra Pradesh.
- (2) The Telugu is spoken in Andhra Pradesh.
- (3) Telugu is spoken in Andhra Pradesh.
- (4) An Telugu is spoken in Andhra Pradesh.

81. Provide correct adverb for the blank :

'The minister spoke _____ about the problems that the State faced.'

(1) fairly	(2) hardly
(3) frankly	(4) superbly

82. Supply proper preposition for the blank :

'His capacity _____ hard work seems unlimited.'

(1) to	(2) for
(3) in	(4) with

83. Find the correct conjunction for the blank :

'_____ you go there, you won't know what has happened.'

(1) Either	(2) Unless
(3) Although	(4) Neither

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

84. Find the correct interjection for the blank :

' _____ ! Don't say a word of this to anyone.'

(1) Oh	(2) O
(3) Alas	(4) Hush

85. Identify a sentence with modal auxiliary :

- a. Our country's prestige need not suffer.
- b. There need be no doubt about that.
- c. Our country's prestige does not need to suffer.
- d. There does not need to be any doubt about that.

Which of the above is/are correct ?

(1) a and b only	(2) c and d only
(3) c only	(4) d only

86. Give antonym of the underlined word :

His parsimonious habits are known to all his friends.

(1) plentiful	(2) lavish
(3) luxuriant	(4) ample

87. Identify the imperative mood from :

- (1) Why didn't you tell me ?
- (2) When didn't you tell me ?
- (3) Why, on earth, didn't you tell me ?
- (4) Whom didn't you tell ?

88. Which of the following sentences are correct ?

- a. Either the workers or the director is to blame for this.
- b. No person of that name live here.
- c. Either the director or the workers are to blame for this.
- d. I have ordered the cement but none have yet arrived.

Which of the above is/are correct ?

(1) a and c only	(2) b and d only
(3) a and b only	(4) c and d only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

89. Identify incorrect sentences from :

- a. Literature has no other aim but entertainment.
- b. Literature has no other aim than entertainment.
- c. He asked that where I lived.
- d. He asked where I lived.

Which of the above is/are the incorrect sentences ?

- (1) a and d only
- (2) b and c only
- (3) c and d only
- (4) b and d only

90. Match the phrase :

'Fair play' with

- (1) good play
- (2) beautiful play
- (3) honest method
- (4) famous drama

91. Supply correct meaning for :

'A past master'

- (1) An expert
- (2) An old master
- (3) An ancient one
- (4) None of these

92. Supply correct meaning for :

'Hush money'

- (1) Cash money
- (2) Credit money
- (3) Prize money
- (4) Bribe

93. Supply correct meaning for :

'The salt of the earth.'

- (1) The bad people of earth
- (2) The cooks of the earth
- (3) The best people of the earth
- (4) The wicked people of the earth

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. Supply correct meaning for :

'Lingua franca'

- (1) Language of France
- (2) Language of frank people
- (3) Language of a few people
- (4) Language of common people

95. Insert the correct punctuation mark at @ below :

'Shelley says @ our sweetest songs are those that tell of saddest thought.'

- (1) , (comma)
- (2) ; (semi-colon)
- (3) : (colon)
- (4) - (dash)

Directions (Q. 96 to 100) : Read the following passage and answer the items that follow. Your answer to those items should be based on the passage only.

Passage

The land was parched and cracked throughout what had once been a fertile field. It was now utterly barren, and the farmer surveyed it dismally. The relentless heat, which could send temperatures soaring up to forty-five degrees Celsius, was his greatest enemy. Tilak Ram mopped his brow with a brightly coloured rag and looked hopefully up at the sky. It was a clear, shimmering blue, with not a cloud to be seen. He groaned, and with a bent head, trudged back to his hut to renew his prayers for rain.

He had to wait three weeks before the gods responded. He was squatting in the shade of the hut, watching his youngest son playing with a puppy. Neither child nor dog seemed aware of the scorching heat. The sky was now covered with clouds, and had been so for the past week, but the promised monsoon had yet to arrive. Indeed, the grey blanket had only served to intensify the heat, bringing along with it unbearable humidity which seemed to make the day last forever. Tilak Ram had dropped into an uncomfortable lethargy, for any movement drenched him with perspiration. The air was as thick as the pea-soup which he had eaten the previous night for dinner though. The nights brought some relief though it was short-lived, and the cool breeze which had soothed him a few days ago had now deserted him. He could scarcely remember when he was a boy like Raju, as exuberant in the heat as in the chill of winter, when the only thing that could dampen his spirits was the sting of the schoolmaster's cane. Life had seemed so simple then, with no worries about the crop, the harvest, fertiliser, the market, fluctuating prices, and the dreaded money-lender...

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Wait ! Was that a distant rumble ? No, he must be mistaken, the heat was beginning to affect his brain ... there it was again, louder, and more insistent. The puppy whimpered and dashed back to the safety of the hut. The rumbling grew, building up to a deafening crack as jagged streaks of fire tore through the black clouds. A few droplets began to splatter on the ground as Tilak Ram stood transfixed, gazing at the heavens. And then, the heavens themselves burst open. The farmer was now soaked to the skin, but still stood his ground, hands raised to the sky. "Praise the gods !" he cried. "The monsoon is here at last."

In a few days, the land stood transformed. Tiny shrubs grew everywhere, and most of the field wore a lush, green coat. The entire landscape looked fresh and clean, and the birds, nesting in the trees, sang a paeon of praise. The soil had awakened to the call of life – rain, the life-giver, had returned to open a new chapter in the book of nature.

96. The passage describes :

- a. The delayed monsoon.
- b. The calm and cool atmosphere.
- c. The comfortable and luxurious life of farmers.
- d. The drought-like situation.

Which of the above options is/are correct ?

- (1) a and b only
- (2) b and c only
- (3) a and d only
- (4) b, c and d only

97. How was Tilak Ram's childhood ?

- a. Crowded with anxieties and worries.
- b. Very simple and straightforward.
- c. Dampened by the schoolmaster's cane.
- d. Studded with understanding.

Which of the above options is/are correct ?

- (1) a and b only
- (2) b and d only
- (3) b and c only
- (3) a and d only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

98. Tilak Ram, as a farmer, is described as
- an enthusiastic and spirited farmer.
 - an anxious and worried farmer.
 - a careless and reckless farmer.
 - a rich and luxurious farmer.

Which of the above options is/are correct ?

(1) a and b only	(2) b only
(3) c and d only	(4) d only
-

99. As a farmer, Tilak Ram lives in
- forty-five degrees Celsius temperature.
 - cool breezes and soothing nights.
 - abundant harvesting.
 - dreaded money-lenders and fluctuating prices.

Which of the above options is/are correct ?

- (1) a and b
 - (2) b and c
 - (3) a and d
 - (4) b and a
-

100. The passage conveys the message
- One has to wait for betterment of time.
 - Drought is an everlasting calamity.
 - Innocent children and animals are away from worries.
 - The rain is a 'life-giver'.

Which of the above options is/are correct ?

(1) a and b only	(2) a and c only
(3) b and c only	(4) a and d only
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

101. महाराष्ट्रात जास्त काळ सलगपणे मुख्यमंत्रीपद भुषविलेले मुख्यमंत्री कोण ?

(1) वसंतदादा पाटील	(2) शरद पवार
(3) वसंतराव नाईक	(4) विलासराव देशमुख

Which Chief Minister of Maharashtra has enjoyed the post for the longest period of time incessantly ?

(1) Vasantdada Patil	(2) Sharad Pawar
(3) Vasantrao Naik	(4) Vilasrao Deshmukh

102. "मिरत-उल्-अखबार" हे साप्ताहिक राजा राममोहन रॉय यांनी कोणत्या भाषेतून प्रसिद्ध केले ?

(1) तुर्की	(2) फारशी
(3) अरेबिक	(4) बंगाली

In which language Raja Ram Mohan Roy published the weekly "Mirat-ul-Akhabar" ?

(1) Turkish	(2) Persian
(3) Arabic	(4) Bengali

103. कोणत्या समाजाने पंढरपूर येथे अनाथालयाची स्थापना केली ?

(1) सत्य शोधक समाज	(2) ब्राम्हो समाज
(3) आर्य समाज	(4) प्रार्थना समाज

Which organisation founded an orphanage at Pandharpur ?

(1) Satya Shodhak Samaj	(2) Brahmo Samaj
(3) Arya Samaj	(4) Prarthana Samaj

104. 'चवदार तळ्याचे' आंदोलन जेथे झाले ते ठिकाण कोणते ?

(1) अलिबाग	(2) चिरनेर
(3) शिरदोण	(4) महाड

Where was 'Chavdar Tank' agitation organised ?

(1) Alibaug	(2) Chirner
(3) Shirdhon	(4) Mahad

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

105. भारत-पाकिस्तान यांत जानेवारी, 1966 मध्ये ताश्कंद येथे जो करार झाला तेव्हा पाकिस्तानचे प्रतिनिधित्व कोणी केले ?

(1) अयुब खान	(2) इस्कंदर मिर्झा
(3) झुल्फिकार अली भुत्तो	(4) याहया खान

Who represented Pakistan at the time of Tashkent Agreement in January, 1966 ?

(1) Ayub Khan	(2) Ishkandar Mirza
(3) Zulfikar Ali Bhutto	(4) Yahya Khan

106. मुंबईतील जे.जे. स्कूल ऑफ आर्टच्या स्थापने मागे कोण होते ?

(1) भाऊ दाजी लाड	(2) जगन्नाथ शंकरशेठ
(3) दादाभाई नौरोजी	(4) महात्मा फुले

Who was instrumental in the establishment of the J.J. School of Arts in Mumbai ?

(1) Bhau Daji Lad	(2) Jagannath Shankarsheth
(3) Dadabhai Naoroji	(4) Mahatma Phule

107. गोवा राज्याला केंद्रशासित प्रदेशाचा दर्जा कसा मिळाला ?

- (1) वाटाघातीने
- (2) सार्वमताने
- (3) सर्वोच्च न्यायालयाच्या हुकूमाने
- (4) राज्य पुनर्रचना कायद्यान्वये

Goa achieved the status of centrally administered State through

- (1) Negotiations
- (2) Plebiscite
- (3) Supreme Court order
- (4) States Reorganisation Act

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

108. 1970 - 71 ते 2004 - 05 या काळामध्ये भारताच्या निर्यात रचनेमध्ये, खालीलपैकी कोणता बदल झाला नव्हता ?

- (1) शेतमाल निर्यातीत वाढ
- (2) मासे, मत्स्यउत्पादने व फळे इत्यादी निर्यातीमध्ये वाढ
- (3) इलेक्ट्रॉनिक वस्तुंच्या निर्यातीत वाढ
- (4) अभियांत्रिकी वस्तू, हिरे, जवाहिर वगैरे वस्तुंच्या निर्यातीत वाढ

Which among the following was **not** the change in the composition of India's export during the period of 1970 - 71 to 2004 - 05 ?

- (1) Rise in exports of agricultural goods
- (2) Rise in exports of fish, fish products, fruits, etc.
- (3) Rise in exports of electronic goods
- (4) Rise in exports of engineering goods, diamonds, jewellery, etc.

109. खालीलपैकी कोणत्या समितीने प्राधान्य क्षेत्रासाठीचा कर्जपुरवठा 40 टक्क्यांवरून 10 टक्के इतका कमी करावा अशी शिफारस केली ?

(1) स्वामीनाथन् समिती	(2) चेलिया समिती
(3) नरसिंहम समिती	(4) केळकर समिती

Which among the following committees recommended the reduction in priority sector lending from 40% to 10% ?

(1) Swaminathan Committee .	(2) Chelliah Committee
(3) Narsimham Committee	(4) Kelkar Committee

110. भारतामध्ये 1980 ते 2005 या कालखंडामध्ये, खालीलपैकी कोणते प्रमुख कारण हे राजकोषिय तुटीचे कारण नव्हते ?

- (1) योजनाबाह्य खर्चामधील वाढ
- (2) व्याजावरील खर्चात वाढ
- (3) अर्थसहाय्यामधील वाढ
- (4) अप्रत्यक्ष करांमधून मिळणाऱ्या प्राप्तीतील वाढ

Which among the following was **not** the main reason for Fiscal Deficit in India during the period of 1980 to 2005 ?

- (1) Rise in non-plan expenditure
- (2) Rise in interest expenditure
- (3) Rise in subsidies
- (4) Rise in revenue from indirect taxes

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

111. भारताच्या पंचवार्षिक योजनेच्या कार्यक्रमाच्या सुरवाती आधी खालीलपैकी कोणती योजना **नव्हती** ?

(1) गांधी योजना	(2) मद्रास योजना
(3) विश्वेश्वरय्या योजना	(4) बाँबे योजना

Which among the following was **not** the plan before the beginning of Five Year Planning Programme in India ?

(1) Gandhi Plan	(2) Madras Plan
(3) Vishveshwarayya Plan	(4) Bombay Plan

112. खालीलपैकी कोणते भारताच्या नवव्या पंचवार्षिक योजनेचे प्रमुख उद्दिष्ट होते ?

- (1) समताधिष्ठित आर्थिक विकास
- (2) अकरा कलमी कार्यक्रम
- (3) 'गरिबी हटावो' कार्यक्रम
- (4) आधुनिकीकरण व स्वयंपूर्णता

Which among the following was the main objective of the Ninth Five Year Plan of India ?

- (1) Growth with equality
- (2) Eleven Point Programme
- (3) 'Garibi Hatao' Programme
- (4) Modernisation and Self-sufficiency

113. खालीलपैकी कोणते भाववादीचे कारण **नाही** ?

(1) काळा पैसा	(2) पैसापुरवण्यातील वाढ
(3) सार्वजनिक वितरण व्यवस्था	(4) लोकसंख्या वाढ

Which among the following is **not** the cause of inflation ?

(1) Black Money	(2) Increase in Money Supply
(3) Public Distribution System	(4) Population Growth

114. खालीलपैकी कोणता उपाय भाववाद रोखण्याचा **नाही** ?

(1) वाहतुक खर्च कमी करणे	(2) मौद्रिक धोरण
(3) सार्वजनिक खर्चातील वाढ	(4) बँकदरातील वाढ

Which of the following is **not** the remedy to control inflation ?

(1) Reduce Transport Cost	(2) Monetary Policy
(3) Increase in Public Expenditure	(4) Rise in Bank Rate

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

115. भारतातील सुती कापड उद्योग विकासाची कारणे खालीलप्रमाणे :

अ. नैसर्गिक बंदरामुळे आयात निर्यात सुलभता.

ब. दमट हवामान.

क. स्वस्त व भरपूर मजूर पुरवठा.

खाली दिलेल्या कोणत्या शहरात वरील सर्व कारणे आढळतात ?

(1) अहमदाबाद

(2) मुंबई

(3) मदुराई

(4) कोईमतूर

The reasons for development of the cotton textile industry in India are as follows :

a. Natural harbour makes the import and export easy.

b. Humid climate.

c. Availability of cheap and ample labour.

Which of the following cities observes all the reasons mentioned above ?

(1) Ahmedabad

(2) Mumbai

(3) Madurai

(4) Coimbatore

116. महाराष्ट्रात किती प्रशासकीय विभाग आहेत ?

(1) 4 (चार)

(2) 5 (पाच)

(3) 6 (सहा)

(4) 7 (सात)

How many administrative divisions are there in Maharashtra ?

(1) 4 (four)

(2) 5 (five)

(3) 6 (six)

(4) 7 (seven)

117. जगाच्या किती टक्के क्षेत्र व जगाच्या किती टक्के लोक भारतात आहेत ?

(1) 10.3 टक्के क्षेत्र व 14.5 टक्के लोक

(2) 2.4 टक्के क्षेत्र व 16.7 टक्के लोक

(3) 12.5 टक्के क्षेत्र व 18.6 टक्के लोक

(4) 3.4 टक्के क्षेत्र व 19.4 टक्के लोक

What percentage of area and population of the world is found in India ?

(1) 10.3 percent area and 14.5 percent population

(2) 2.4 percent area and 16.7 percent population

(3) 12.5 percent area and 18.6 percent population

(4) 3.4 percent area and 19.4 percent population

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

118. दक्षिण महाराष्ट्रातील किनारी प्रदेशात _____ प्रकारची मृदा आढळते.

(1) क्षारयुक्त व अल्कली	(2) रेगूर
(3) जांभी	(4) दलदलयुक्त

_____ type of soil is found in coastal areas of South Maharashtra.

(1) Saline and Alkaline	(2) Regur
(3) Laterite	(4) Marshy

119. आशिया खंडात प्रथम लेक टॅपिंग (जलाशयाच्या तळाला छिद्र पाडणे) या तंत्राचा यशस्वी प्रयोग कोणत्या जलाशयात केला गेला ?

(1) शिवसागर जलाशय	(2) नाथसागर जलाशय
(3) गोविंदसागर जलाशय	(4) सिध्देश्वर जलाशय

What is the name of the reservoir where lake tapping technology was used successfully for the first time in Asia ?

(1) Shivsagar reservoir	(2) Nathasagar reservoir
(3) Govindsagar reservoir	(4) Siddheshwar reservoir

120. कोणत्या राज्यामध्ये वनाखालील क्षेत्र सर्वाधिक आहे ?

(1) नागालँड	(2) मिझोराम
(3) अरुणाचल प्रदेश	(4) त्रिपुरा

Which State has the largest area under forest ?

(1) Nagaland	(2) Mizoram
(3) Arunachal Pradesh	(4) Tripura

121. खाली दिलेल्या कोणत्या जिल्ह्यात लिंगगुणोत्तराचे प्रमाण सर्वात अधिक आहे ?

(1) मुंबई उपनगर	(2) सिंधुदुर्ग
(3) रत्नागिरी	(4) ठाणे

Identify the district from among the following which has the highest sex-ratio ?

(1) Mumbai Suburban	(2) Sindhudurg
(3) Ratnagiri	(4) Thane

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

122. भारताच्या राष्ट्रीय पर्यावरण नीतीमध्ये खालीलपैकी कोणत्या मूलतत्वांचा समावेश आहे ?

अ. विकासाचा अधिकार

ब. आर्थिक कार्यक्षमता

(1) फक्त अ

(2) फक्त ब

(3) अ आणि ब दोन्ही

(4) अ आणि ब दोन्ही नाही

What do the principles of India's National Environment Policy include ?

a. The right to development

b. Economic efficiency

(1) Only a

(2) Only b

(3) Both a and b

(4) None of a and b

123. 'अॅसीड रेन' खालीलपैकी कशामुळे होतो ?

(1) ओझोन आणि धूळ

(2) NO_2 आणि SO_2

(3) CO आणि CO_2

(4) NH_3 आणि SO_3

'Acid rain' is mainly caused by increased concentration of

(1) ozone and dust

(2) NO_2 and SO_2

(3) CO and CO_2

(4) NH_3 and SO_3

124. क्योटो प्रोटोकॉल कशाशी संबंधित आहे -

(1) जैवविविधता

(2) हरितगृह वायू

(3) संकटग्रस्त प्रजाती

(4) यापैकी नाही

Kyoto Protocol is concerned with

(1) Biodiversity

(2) Green-house gases

(3) Endangered species

(4) None of these

125. दगडांवर जन्मलेले पहिले सजीव कोणते ?

(1) टोडस्

(2) गवते

(3) लायकेन्स

(4) मोसेस्

Which were the first living beings to establish on rocky slopes ?

(1) Toads

(2) Grasses

(3) Lichen

(4) Mosses

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

126. सध्या वीजनिर्मितीमध्ये भारतात खालीलपैकी कोणाची प्रस्थापित क्षमता सर्वात जास्त आहे ?

(1) औष्णिक	(2) जल
(3) पवन	(4) जल व पवन एकत्र

Which of the following power generating sectors has the highest installed capacity in India today ?

(1) Thermal	(2) Hydro
(3) Wind	(4) Hydro and Wind together

127. राष्ट्रीय 'ओशिनोग्राफी' संशोधन संस्था कोणत्या राज्यात आहे ?

(1) केरळ	(2) तमिळनाडू
(3) गोवा	(4) दिव-दमण

In which State is the National Institute of Oceanography located ?

(1) Kerala	(2) Tamil Nadu
(3) Goa	(4) Diu-Daman

128. आत्ता वापरात असलेली राष्ट्रीय परिवेशी वायू गुणवत्ता मानके कधी अधिसूचित करण्यात आली ?

(1) 2008	(2) 2009
(3) 2010	(4) 2011

When were the present National Ambient Air Quality Standards notified ?

(1) 2008	(2) 2009
(3) 2010	(4) 2011

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

129. खालीलपैकी चुकीचे विधान कोणते ?

- अ. जि.प. व महानगरपालिकेच्या सदस्यांना विधान परिषदेच्या निवडणुकीमध्ये मतदानाचा अधिकार असतो.
- ब. विधानसभा सदस्य राष्ट्रपती निवडणुकीत सहभागी असतात.
- क. विधानसभा व विधान परिषद सदस्यांना उपराष्ट्रपतीच्या निवडणुकीत मत देण्याचा अधिकार नसतो.
- ड. विधान परिषदेला अविश्वास ठराव करण्याचा अधिकार नसतो.

(1) अ फक्त

(2) ब, ड

(3) क फक्त

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following statements is **not** correct ?

- a. Members of Z.P. and Municipal Corporation have right to vote in the election of Vidhan Parishad.
- b. Members of Vidhan Sabha participate in the Presidential election.
- c. Members of Vidhan Sabha and Vidhan Parishad have no power to vote in the Vice-Presidential election.
- d. Vidhan Parishad has no power to move a no confidence motion.

(1) a only

(2) b and d

(3) c only

(4) None of the above

130. ग्रामसभे मध्ये _____ यांचा समावेश होतो.

- अ. सर्व लोक
 - ब. सरपंच, उपसरपंच व सर्व ग्राम पंचायत सदस्य
 - क. सर्व मतदार
- यापैकी कोणते उत्तर बरोबर आहे ?

(1) अ फक्त

(2) ब फक्त

(3) ब व क

(4) वरील सर्व

Gram Sabha includes

- a. All the people
- b. Sarpanch, Dy. Sarpanch and all the members of Gram Panchayat
- c. All the voters

Which answer is correct ?

(1) a only

(2) b only

(3) b and c

(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

131. भारत हे गणराज्य आहे कारण

- अ. भारतात संसदीय लोकशाही आहे
 - ब. भारत सार्वभौम राष्ट्र आहे
 - क. भारत हे धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र आहे
 - ड. भारताच्या घटनात्मक प्रमुखाची निवड अप्रत्यक्षरित्या जनतेकडून विशिष्ट काळासाठी होते.
- बरोबर उत्तर द्या.

- (1) अ फक्त
- (2) अ व ब
- (3) ब व क
- (4) ड फक्त

India is a Republic State because

- a. There is a parliamentary democracy in India
- b. India is a sovereign nation
- c. India is a secular state
- d. Constitutional head of India is elected indirectly by the people for a specific period.

Give the correct answer.

- (1) a only
- (2) a and b
- (3) b and c
- (4) d only

132. घटक राज्याचे उपमुख्यमंत्री पद हे _____ आहे.

- (1) घटनात्मक
- (2) कायदेशीर
- (3) राजकीय सोईचे
- (4) आघाडी सरकारची गरज

The post of Deputy Chief Minister of the State is

- (1) Constitutional
- (2) Legal
- (3) Political convenience
- (4) Necessity of front-led government

133. कोणत्या घटनादुरुस्तीनुसार 'शिक्षणाचा अधिकार' हा मुलभूत अधिकार म्हणून समाविष्ट करण्यात आला ?

(1) 66	(2) 73
(3) 74	(4) 86

By which constitutional amendment has the Right to Education been included as a Fundamental Right ?

(1) 66	(2) 73
(3) 74	(4) 86

134. राज्य निवडणूक आयुक्ताची नेमणूक कोण करतो ?

(1) राष्ट्रपती	(2) राज्यपाल
(3) मुख्यमंत्री	(4) मुख्य निर्वाचन आयुक्त

Who appoints the State Election Commissioner ?

(1) President of India	(2) Governor
(3) Chief Minister	(4) Chief Election Commissioner

135. कोणते विधेयक विधान परिषदेमध्ये मांडले जात नाही ?

(1) खाजगी विधेयक	(2) सरकारी विधेयक
(3) धन विधेयक	(4) यापैकी एकही नाही

Which of the following bills is **not** introduced in a Legislative Council ?

(1) Private Bill	(2) Government Bill
(3) Money Bill	(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

136. 2012 मधील नोबेल पारितोषिक विजेत्या संदर्भात जोड्या लावा :

<u>विषय</u>	<u>विजेते</u>
अ. शांतता	I. युरोपियन युनियन
ब. भौतिक शास्त्र	II. रॉबर्ट जे. लेफ्कोविट्स आणि ब्रायन के. कोबीलका
क. रसायन शास्त्र	III. मो यान
ड. वाङ्मय	IV. सर्ज हारोफ आणि डेव्हिड जे. वाइनलँड

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	I	IV	II	III
(3)	III	II	I	IV
(4)	I	III	IV	II

Match the list in respect of Nobel Prize Winners – 2012 :

<u>Subject</u>	<u>Winner</u>
a. Peace	I. European Union
b. Physics	II. Robert J. Lefkowitz and Brian K. Kobilka
c. Chemistry	III. Mo Yan
d. Literature	IV. Serge Haroche and David J. Wineland

	a	b	c	d
(1)	I	II	III	IV
(2)	I	IV	II	III
(3)	III	II	I	IV
(4)	I	III	IV	II

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

137. भारताचे पंतप्रधान डॉ. मनमोहनसिंग हे नोव्हेंबर 2012 मध्ये नॉम पेन्ह येथे _____ या परिषदेसाठी गेले होते.

(1) सार्क	(2) जी-20
(3) अलिप्त राष्ट्र संघटना	(4) असियन

Prime Minister of India Dr. Manmohan Singh was in Phnom Penh in November 2012 to attend the _____ summit.

(1) SAARC	(2) G-20
(3) NAM	(4) ASEAN

138. खालीलपैकी कोणत्या पदांना घटनात्मक स्थान (दर्जा) आहे ?

- अ. नियंत्रक व महालेखा परीक्षक
ब. मुख्य दक्षता आयुक्त
क. मुख्य निर्वाचन आयुक्त
ड. भारताचे मुख्य न्यायाधीश
योग्य उत्तर द्या.

(1) अ फक्त	(2) ब फक्त
(3) अ, क, ड	(4) सर्व

Which of the following posts/offices has/have constitutional status ?

- a. CAG
b. CVC
c. CEC
d. CJI

Select the correct answer.

(1) a only	(2) b only
(3) a, c, d	(4) All the above

139. भारताचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून नुकतीच कोणाची नेमणूक करण्यात आली आहे ?

(1) एस.एच. कपाडिया	(2) अल्लमाज कबीर
(3) डी.के. भंडारी	(4) दलवीर भंडारी

Who has been appointed recently as the Chief Justice of India ?

(1) S.H. Kapadia	(2) Altamas Kabir
(3) D.K. Bhandari	(4) Dalveer Bhandari

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

140. सर्व शाळांमध्ये मूलभूत स्वच्छतागृहाची सुविधा विद्यार्थ्यांसाठी, विशेषतः मुलींसाठी सहा महिन्यांच्या आत उपलब्ध करून घ्याव्यात असे निर्देश नुकतेच सर्व राज्यांना व केन्द्रशासित प्रदेशांना कोणी दिले आहेत ?

- (1) भारताचे राष्ट्रपती
- (2) भारताचे पंतप्रधान
- (3) भारताचे सर्वोच्च न्यायालय
- (4) केन्द्र शासनाचे आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री

Who has recently directed all the States and Union Territories to ensure that basic toilet facilities, particularly for girl students, are provided in all the schools within a period of six months ?

- (1) The President of India
- (2) The Prime Minister of India
- (3) The Supreme Court of India
- (4) The Minister of Health and Family Welfare of Central Govt.

141. खालीलपैकी कोणत्या मासिकाने नुकताच ममता बॅनर्जी यांचा 50 प्रभावशाली आर्थिक व्यक्तीत्वांमध्ये उल्लेख केला आहे ?

- (1) टाईम
- (2) फोर्ब्स
- (3) ब्लुमबर्ग मार्केट्स
- (4) इंडिया टुडे

Which of the following magazines has recently named Mamta Banerjee as among the 50 most influential finance personalities ?

- (1) Time
- (2) Forbes
- (3) Bloomberg Markets
- (4) India Today

142. 'दि फ्युचर ऑफ इंडिया' या पुस्तकाचे लेखक _____ आहेत.

- (1) बिमल जालान
- (2) दिपक चोप्रा
- (3) अमिताव घोष
- (4) एन.के. सिंग

The author of the book titled 'The Future of India' is

- (1) Bimal Jalan
- (2) Deepak Chopra
- (3) Amitav Ghosh
- (4) N.K. Singh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

143. खालीलपैकी कोणत्या देशाचा 'सार्क' संघटनेत 8वा सदस्य म्हणून समावेश झाला आहे ?

(1) म्यानमार	(2) ईराण
(3) अफगानिस्तान	(4) थायलंड

Which one of the following countries joined as the eighth member of the SAARC ?

(1) Myanmar	(2) Iran
(3) Afghanistan	(4) Thailand

144. युनेस्कोतर्फे भारताचा कोणता प्रदेश जागतिक वारसा म्हणून घोषित करण्यात आला आहे ?

(1) कच्छचे रण	(2) राजस्थानचे किल्ले
(3) पश्चिम घाट	(4) पूर्व घाट

Which part of India has been declared as the world heritage by the UNESCO ?

(1) Rann of Kutch	(2) Forts of Rajasthan
(3) Western Ghats	(4) Eastern Ghats

145. नुकताच साखर उद्योगासंबंधी नेमलेल्या समितीने आपला अहवाल पंतप्रधानांना सादर केला आहे या समितीचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) विजय केळकर	(2) विजय भट्कर
(3) डी. सुब्बाराव	(4) सी. रंगराजन

Who was the Chairman of the Committee appointed for Sugar Industry which submitted its report to the Prime Minister recently ?

(1) Vijay Kelkar	(2) Vijay Bhatkar
(3) D. Subbarao	(4) C. Rangarajan

146. केंद्रशासनाने कोणत्या वर्षी 'मध्यान्ह भोजन' योजना सुरू केली ?

(1) 1991	(2) 1995
(3) 1999	(4) 2002

In which year did the Central Government start 'Midday-meal' scheme ?

(1) 1991	(2) 1995
(3) 1999	(4) 2002

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

147. बीजिंग 2008 व लंडन 2012 ह्या दोन्ही ऑलम्पीक स्पर्धेत व्यक्तिगत पदक मिळविणारा भारतीय कोण ?

(1) मेरि कॉम	(2) सुशील कुमार
(3) सायना नेहवाल	(4) यापैकी एकही नाही

Name the only Indian who won individual medal in London Olympics 2012 as well as in Beijing Olympics 2008 ?

(1) Mary Kom	(2) Sushil Kumar
(3) Saina Nehwal	(4) None of these

148. सन् 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्र राज्यात मुलींचे प्रमाण दर हजारी मुलां मागे किती आहे ?

(1) 800	(2) 855
(3) 880	(4) 883

According to the Census 2011, what is the proportion of females per thousand males in Maharashtra ?

(1) 800	(2) 855
(3) 880	(4) 883

149. महाराष्ट्र राज्याच्या वतीने देण्यात येणारा 'भारत रत्न लता मंगेशकर पुरस्कार' सन 2012 मध्ये कोणाला प्रदान करण्यात आला आहे ?

(1) आनंदजी शहा	(2) अजय-अतुल
(3) राम कदम	(4) कल्याणजी-आनंदजी

Who has been conferred the 'Bharat Ratna Lata Mangeshkar Award' by the Maharashtra Government for the year 2012 ?

(1) Anandji Shah	(2) Ajay-Atul
(3) Ram Kadam	(4) Kalyanji-Anandji

150. भारतातील पहिले 'व्यसनमुक्ती साहित्य संमेलन' कोठे आयोजित करण्यांत आले होते ?

(1) दिल्ली	(2) अहमदाबाद
(3) मुंबई	(4) पुणे

In which city was the first 'Vyasnamukti Sahitya Sammelan' organised in India ?

(1) Delhi	(2) Ahmedabad
(3) Mumbai	(4) Pune

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. (1) (2) (3) (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK